

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

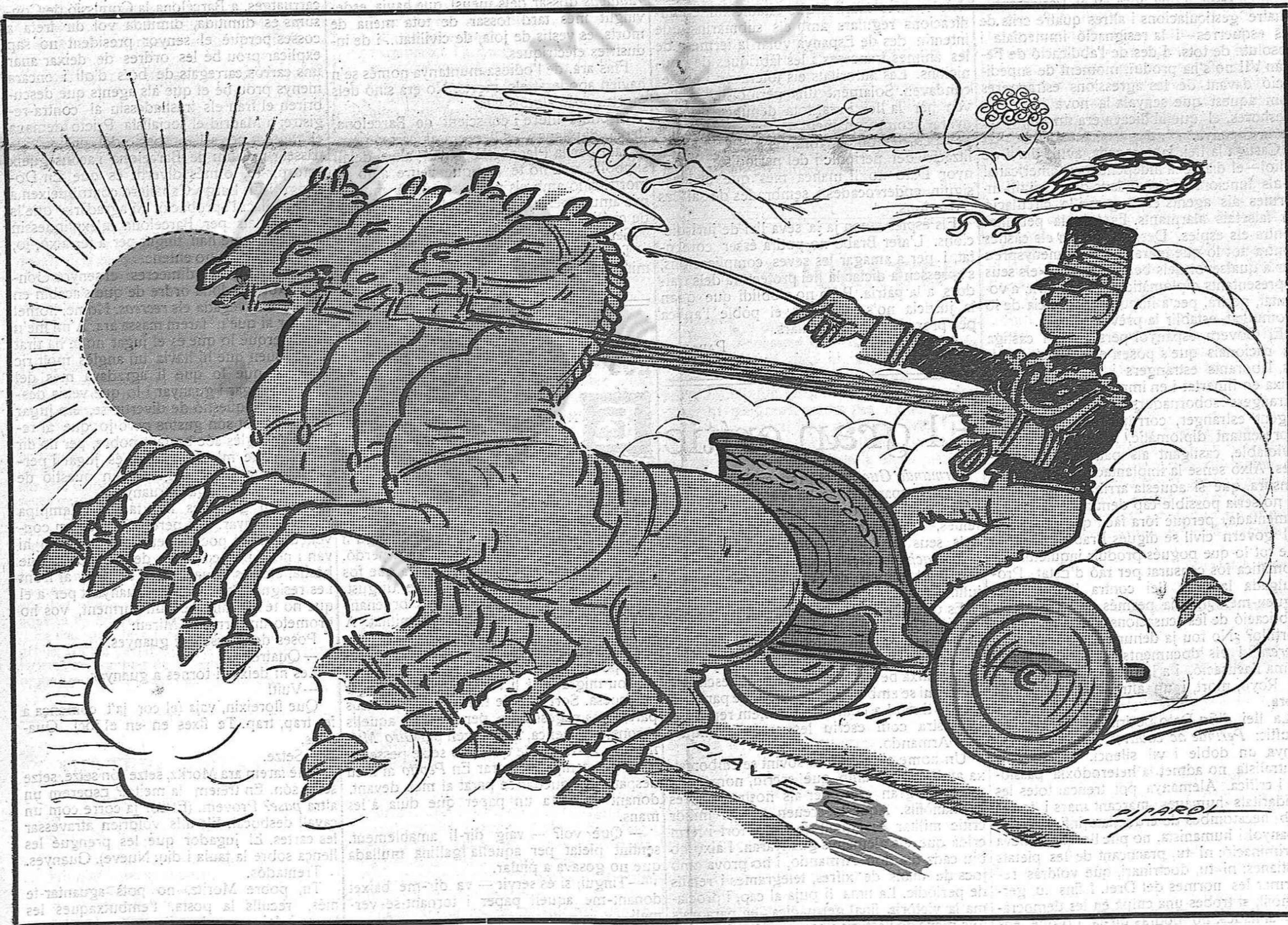
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA QUADRIGA

—Apa aquí, néts d'En Garibaldi!... Amb una altre empenteta com aquesta, la victòria és vostra!...

Repressió o protecció?

El Govern de Madrid ha presentat al Parlament una mena de cosa que porta el nom de «projecte per a la repressió del espionatge». Aquesta denominació és una broma del senyor Dato. Vuit articles té el projecte. I només un, el primer, parla dels delictes d'espionatge. Els altres articles se refereixen a les campanyes de premsa contra els pobles bel·ligerants, els seus cops d'Estat, els seus Governos i fins els seus diplomàtics i representants. Per a evitar aqueixes campanyes, el projecte arriba a establir la prèvia censura periodística, la presó correccional i multes que poden arribar a 100.000 pessetes. No es tracta doncs, de la repressió de l'espionatge, que ja està penat al Codi vigent, sinó de la repressió de les campanyes sobre l'espionatge. Aquesta és la veritat.

Reprimir les campanyes de premsa sobre l'espionatge equival a protegir-lo. Per això s'ha dit que aqueixa mena de cosa presentada pel Govern és un projecte per a la protecció de l'espionatge.

El comte de Romanones assegura que a Suïsa regeix una llei per l'estil. L'afirmació és feta massa depressa. De totes maneres, és indubtable que si la llei proposada pel Govern espanyol s'aprovés, la seva aplicació seria molt diferent de la que es dona a la llei helvètica. I consti—ho diem ara que ve a tom—que la conducta del Govern suís davant la guerra no és cap model de perfecció.

Per a comprendre el caràcter del projecte que el senyor Dato ha concebut, només cal fer notar una cosa: i és que si el tal projecte hagués estat llei un mes abans, En Brabo Portillo no seria avui a la presó.

La llei de jurisdiccions dels espies

EN els anys que tots hem satiritzat, dels milicians i progressistes, la promulgació de la llei nomenada contra l'espionatge, hauria produït una insurrecció. Avui no presenciarem més que la protesta d'una hora en el Parlament—quatre gesticulacions i altres quatre crits de les esquerres—i la resignació immediata i absoluta de tots. I des de l'abdicació de Ferran VII no s'ha produït moment de supeditació davant de les agressions estrangeres com aquest que senyala la nova llei. Mes, aleshores, el que abdicava era un rei, i ara ho fa Espanya.

Castiga la llei, ja aprovada, avui, dia 4 de juliol—el dia de la independència americana!—als funcionaris i ciutadans que facilitin informes als agents estrangers i la circulació de falsos alarmants. És tota la penalitat contra els espies. Després venen els càstics contra tot lo que entranyi odi o menyspreu per a qualsevol dels bel·ligerants o «els seus representants diplomàtics». El Govern, a voluntat, podrà, per a imposar la eficàcia de lo promulgat, establir la prèvia censura.

El Govern espanyol persegueix i castiga als nacionals que's posen en contacte amb els laborants estrangers i, oh patriotisme!, deixa en llibertat i en impunitat an els agents estrangers sobornadors. I si alguna volta l'agent estranger, corruptor i espia, és un representant diplomàtic, la nova llei el fa inviolable, castigant als patriotes susceptibles. Això sense la implantació de la prèvia censura, que si aquesta arriba a instituir-se ja no seria possible cap denúncia, ni la documentada, perquè fóra fàcil que el censor del govern civil se digués Brabo Portillo i que tot lo que pogués produir inquietud diplomàtica fós censurat per raó d'Estat. Promulgada la falsa llei contra l'espionatge, digueu-me: ¿hauria permès la censura—la publicació de les acusacions contra En Brabo Portillo? ¿No fou ja denunciada *Solidaridad Obrera*? I els documents foren autèntics, i ferma l'acusació, i a la presó són, un home, En Royo, mort, i un altre, En Brabo, que plora.

La llei d'En Dato podria portar el lema jesuític: *Perinde ac cadaver*. Imposen a Espanya un doble i vil silenci. L'ortodoxia neutralista no admet la heterodoxia passional i crítica. Alemanya pot trencar totes les solidaritats humanes, marcant mars i terres amb hecatombes de crudeltats infinites. Jo, espanyol i humanista, no puc llençar la meua recriminació; ni tu, practicant de les pietats cristianes; ni tu, doctrinari, que voldràs refermar les normes del Dret. I fins tu, germanòfil, si trobes una culpa en les democràcies aliades, no podràs dir-la. Lo que ens restava d'esperit incontaminat ens el seqüestren.

Mentrestant, haurà tornat a ésser un bon ofici el d'espia. Ja poden, ells i els seus amos, llençar-se impunement a les seves delinqüències clandestines. La llei els hi promet silenci. Que ordenin el torpedeig dels nostres barcos, que manin l'assassinat dels nostres marins, que estableixin comunicacions regulars amb els submarins, que intentin des de Espanya volar la fermesa de les ànimes franceses i les fàbriques de municions. Les autoritats els toleraven i els se cundaven. Solament uns periodistes vetllaven per la llei, i ara, tota denúncia, entranyarà l'empresonament correccional i vint mil pessetes de penyor. És a dir, la inutilització del periòdic i del periodista. Al senyor Dato no li manca més que ordenar siguin enderrocades i sembrades de sal les redaccions.

Els espies tenen ja la seva llei de jurisdiccions. L'afer Brabo no podrà ésser comentat, i per a amagar les seves complicacions, s'apressen a dictar la llei protectora dels traïdors a la pàtria. Però no s'oblidi que quan la justícia no's compleix, el poble l'aplica per procediments irregulars.

PARADOX

El gran crític

Armando Guerra, el gran crític dels germanòfils espanyols, acaba d'escriure, amb la grossa escombria que fa servir per a aquestes feines, una frase digna d'ell, del seu estil i dels seus llegidors. «Otro día que me he emborrachado escribiendo.» Això diu el tal senyor al número de *El Debate* del dia 2 de juliol, del mes que som.

Es clar que la borratxera de què parla Armando Guerra és la borratxera de la prosa. És una mena de mal que li agafa molt sovint al gran crític dels germanòfils. Hi ha qui se emborratxa bevent, qui parlant, qui escrivint. Hi ha qui se emborratxa de vi, qui de paraules, qui de tinta. La confessió que hem reproduït demostra com escriví les seves cròniques don Armando.

Un home així, que tot sovint se emborratxa amb la tinta amb què escriví, només pot ésser un gran crític per als nostres pobres germanòfils. Aquests creuen que el millor crític militar és aquell que més fort i ferm crida que els alemanys guanyaran. I això ho diu cada dia don Armando, i ho prova amb jocs de mans de xifres, telegrams i retalls de periòdic. La tinta li puja al cap, i proclama la victòria final germanica, en paragrafs tots plens de llàstima i compassió pels aliats pobrissons. Don Armando cita frases de Napoleó, del príncep Eugeni, de Cèsar, d'Ale-

xandre Magne i de Milcíades, d'aquelles que hi ha als tractats de les Acadèmies Militars, i les barreja amb les xifres dels radiotelegrams—equivocades generalment—per a arribar sempre a la mateixa conclusió, o sigui que els alemanys i els austríacs sempre triomfen i que els exèrcits imperials són invencibles. I els badocs germanòfils, admirats davant les frases de Napoleó i davant les matemàtiques del gran crític, queden convençuts de la seva alta ciència, del seu cop d'ull i de la seva meravellosa audició. I com més se emborratxa escrivint, més eloqüent i més convincent resulta don Armando.

Cada poble té avui el crític militar que es mereix. La Anglaterra té el coronel Repington, la França el comandant De Civrieux, la Suïça el coronel Feyler, l'Espanya el comandant Armando Guerra. (Fill de la terra del sol, el gran crític de Madrid s'emborratxa escrivint.) Ni el discurs de Von Kuhlmann, ni la derrota austríaca del Piave han pogut moderar el seu entusiasme ni refredar el seu convenciment. Vindrà el dia que les potències centrals hauràn de firmar la pau justa, i don Armando seguirà demostrant amb xifres, telegrams, retalls de periòdics i frases de Napoleó, que els alemanys han guanyat. I els germanòfils seguiran creient que don Armando té raó i que ell és el gran crític infalible.

FULMEN

TOT-HOM A MONTJUIC

Hossana!... Hossana!... Hossana!
Arriba, arriba, arriba!

Segons tots els indicis, demà, diumenge, el poble de Barcelona s'apoderarà de la històrica muntanya de Montjuïc.

Ja era hora, tan mateix, que l'antic *Mons Judaicus* (fossar dels jueus), que havia esdevingut més tard fossar de tota mena de morts, es vestís de joia, de civilitat... i de indústries elèctriques.

Fins ara, de l'odiosa muntanya només se'n havien apoderat els morts. No era sinó dels morts... i de alguns vius.

El poble lliure i conscient de Barcelona, demà, diumenge, es llençarà al carrer i embocant per la Plaça d'Espanya—altre detall simbòlic, que no té res que veure amb els morts, sinó amb els vius—s'enfilàrà muntanya amunt per a clavar en ella el seu penó de civilitisme ben arrelat, ben ferm...

Serà aquesta una possessió total?
Tan-de-bò que fos veritat. En destaparíem mitja de «Codorniu-Extra» per a celebrar-ho.

Les agalles d'En Pepito

En Pepito era un dels més bons minyons del meu despatx. Mòdoset, humil, treballador, tenia les simpaties de tots els companys d'oficina i se'l retreia com a model de jove simpàtic per la dolcesa del seu caràcter i la bonesa dels seus fets.

Quasi era un xic massa manso. Si algú li feia un agravi era ell qui demanava perdó. Si un superior l'amonestava, encara que fos amb bones paraules, plorava de disgust. Corresponia als mals modos dels ordenances parlant-los amb carinyosa humilitat. A la casa se l'anomenava *l'anyell*.

Com que mai havia demanat res, prosperava poc en el seu càrrec i encara guanyava un sou migrat que li venia just per a pagar la despesa. Sort que de tant en tant els seus pares, uns pagesos de per allà dalt aquells reconcs de Cuenca, li enviaven pel *Giro Mutuo* una lliurança de quinze o setze pessetes.

Fa poc temps va entrar En Pepito al meu despatx i va quedar-se parat al meu davant, donant voltes a un paper que duïa a les mans.

—Què vol? —vaig dir-li amablement, sentint pietat per aquella [gallina mullada que no gosava a piular.

—Tingui, si és servit —va dir-me baixet donant-me aquell paper i tornant-se vermell.

Era una carta d'un oncle seu, alt emplet de l'Estat que havia sigut ascendit i traslladat a Barcelona, dient al seu nebot que

deixés la col·locació que tenia, perquè ell, home influent, n'hi proporcionaria una de molt millor.

I a l'oficina varen perdre els excelents serveis de *l'anyell*.

* * *

Aquest diumenge últim m'estava a la Monumental admirant les proeses d'En Gal·lito, la bagarrereria d'En Gaona i la bona voluntat d'En Posada. En un dels *entreactes* va promoure's una bronca al *callejón*, bronca natural en un dia de toros, de sol i de llenasso.

Els de la gatzara van acostar-se bramant fins a sota el *tendido* on jo era, i va cridar-me l'atenció una veu aspre que amb tò irritat i entre reneç i reneç, deia:

—¡A mí nadie me chillá! ¡Te la vas a cargar, *punyefla!*

I a les males paraules va ajuntar-hi un cop de puny, que provocà generals protestes.

Vaig fer-me creus al conèixer al mal educat que aixís obrava. ¡Era En Pepito, *l'anyell* a qui, a la *cuenta*, el seu *tio* influent, li havia fet donar un destí a la policia.

Les agalles i els mals modos d'En Pepito eren fills naturals d'una senzilla credencial de policia.

JEPH DE JESPUIS

SONATA LVII

BON dimecres el d'aquesta setmana, m'agrada perquè tot-hom ha rebut. A Madrid el Batlle fa agafar a un regidor que cobrava per a donar permisos per les parades de carruatges, a Barcelona la Comissió de Consums és dimitida, dimitida vol dir treta a cosses perquè el senyor president no sap explicar prou bé les ordres de deixar anar uns carròs carregats de bots d'oli i encara menys prou bé el que als agents que descubrien el frau els traslladessin al contra-registre; a Madrid el socialista Prieto demana el *quorum* per a l'aprobació del projecte de passeig marítim de Barcelona i aconsegueix entorpir-lo, lo més divertit és que En Domingo i En Largo Caballero contribueixen a que s'aplaci l'aprobació. M'agradaria que'ls dos diputats per Barcelona m'expliquessin els motius que han tingut per a fer això; jo, de moment, no ho entenc.

Seguim amb el dimecres: el senyor González Rotwos dona ordre de que s'acabin en sec i d'una vegada els *recreos*. Home, hom pot-ser sí que'n farem massa ara. A mi me'n fum, perquè lo que és el jugar no m'ha tirat mai. Diuen que hi havia un anglès molt ric que deia que lo que li agradava més del món era jugar i guanyar i lo que venia desseguida, en qüestió de divertir-se, era jugar i perdre. Tot són gustos però jo que al revés de l'anglès sóc bastant pobre, per no dir molt, el que m'empipa més és jugar i perdre i lo que vé desseguida, en qüestió de fer la punyefla, jugar i guanyar.

No feu ganyotes no, també m'empipa jugar i guanyar. Del perdre ja n'estem convençuts, un té pocs diners, veu que se'n hi van i no'ls pot corre al detrás, pensa: que bestia, etc.! es dona un cop de puny al front i es resigna. Però el jugar guanyant per a el que no té cap diner és un turment, vos ho prometo un torment. Mireu:

Poses dos pessetes i guanyes.

—Quatre.

Les hi deixes i tornes a guanyar.

—Vuit!

Que floreixin, vaja (el cor ja't comença a fer trap, trap. Te fixes en en el joc). Guanyes.

—Setze.

Què farem ara Moritz, setze són setze, setze setze són. En treiem la meitat? Esperem un altra *pase*? Provem. (El cor ja corre com un cavall desbocat. Els ulls voldrien atravessar les cartes. El jugador que les prengué les llença sobre la taula i diu: Nueve). Guanyes.

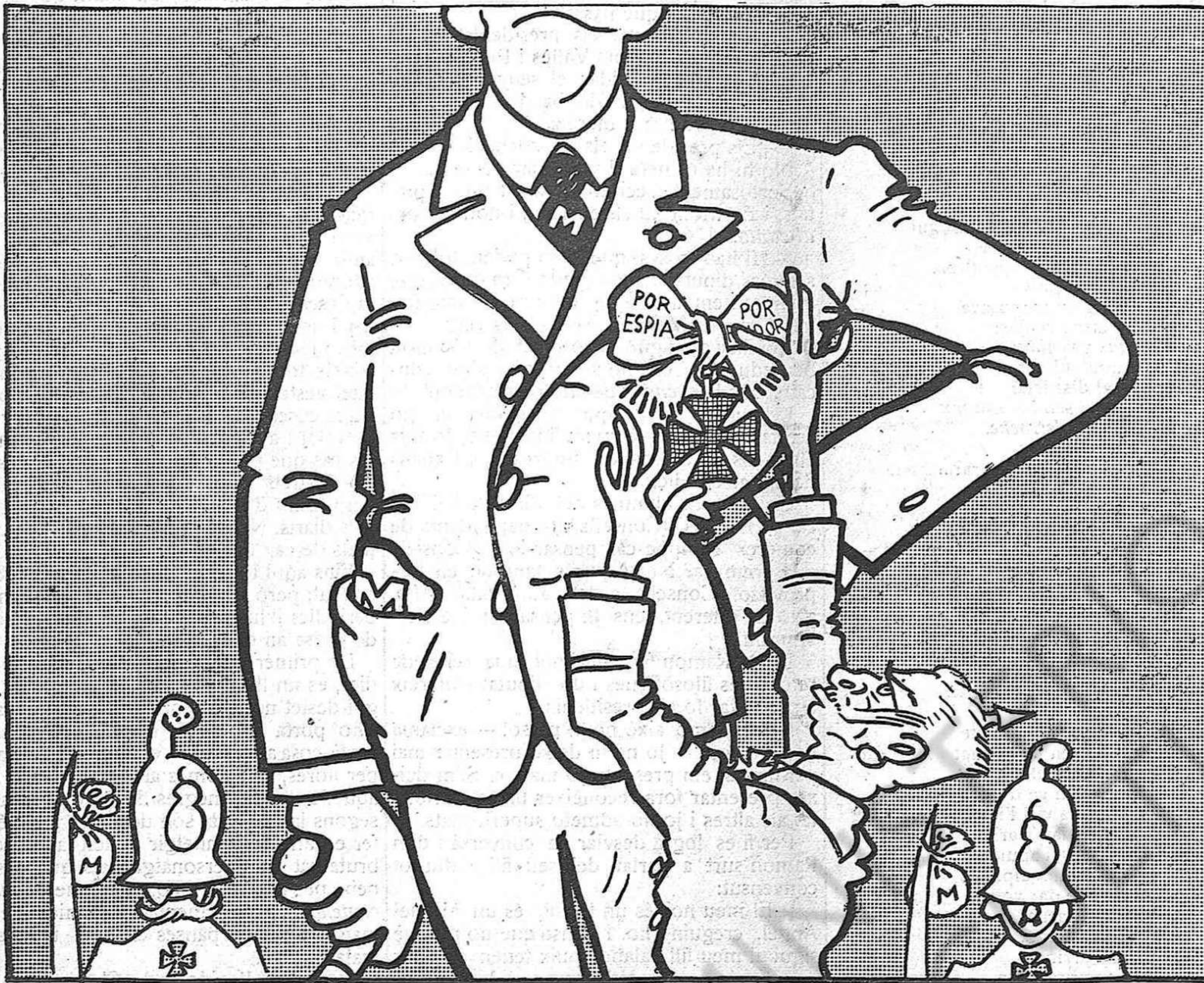
Trentadós.

Tu, pobre Moritz, no pots aguantar-te més, reculls la posta, t'embutxaques les trenta i deixes les dos. Guanyes.

—Quatre.

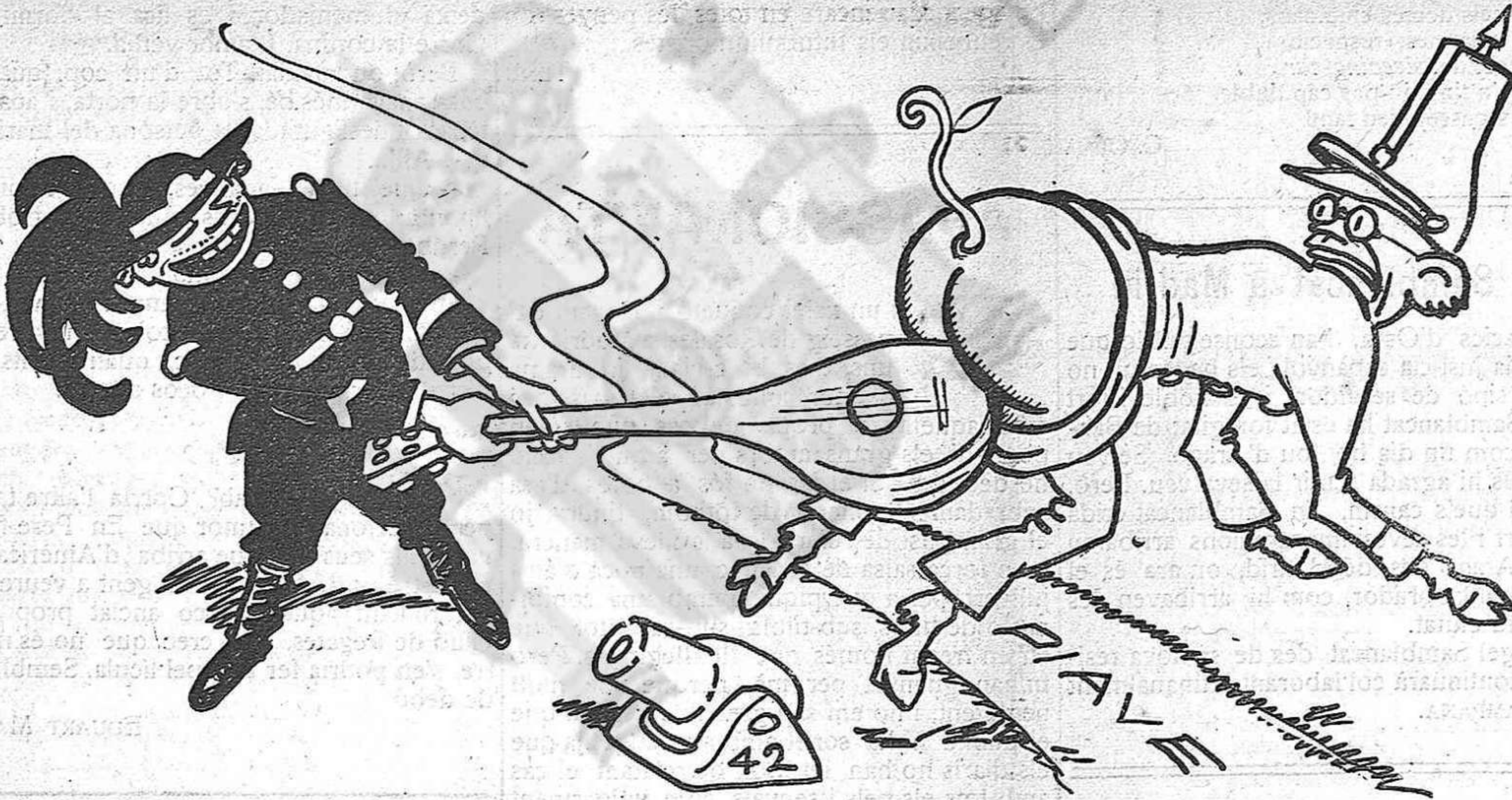
Sembla que tindries d'alegrar-te, doncs no. El que tens és ràbia, no penses en les-

Premi al mèrit

—Tu deixa fer i deixa dir, que la «Creu de Ferro» te l'has ben guanyada.

La gran surra

—Mani i disposi, ja ho sap... Ha pres possessió de casa seva.

del riu. En conjunt, els italians han fet en aqueixes operacions uns 6.000 presoners, passant de 25.000 el nombre de presoners fets pels italians d'ençà de l'ofensiva austriaca.

Al front de Macedònia, els francesos han progressat un poc cap a la banda de l'Albània.

Per mar

Un submarí alemany ha topedejat un altre navili hospital anglès, el *Landoverly Castle*, havent-n'hi hagut molts d'ofegats.

Per l'aire

Gran activitat aèria als fronts occidental i italià. L'as dels asos italians, el comandant Baracca, ha estat abatut.

Esquadretes d'avions anglesos han bombardejat els establiments industrials i militars de diferents ciutats alemanyes entre elles Mannheim.

UN diari de Viena publica les condicions de pau austriacques que es suposen dictades pel jove emperador. Segons aquest document, Bèlgica i Sèrvia han de restar esquarterades. França té d'entregar Verdun.

Anglaterra ha de cedir les colònies i desarmar les flotes de guerra...

—I un bè negre no n'hi ha cap, com a condició, «sine qua non»?

Aquest pactes austriacs ¿no vos semblen més propis per a ésser posats en vers en una opereta vienesa amb música de Strauss?

El Papa Benedicte s'enfada amb els portuguesos perquè han adoptat el règim de separació de l'Església de l'Estat.

I doncs què s pensava? Que tots els governs eren aquells mansos al servei de Roma, com el d'Espanya, Prengui paciència, que això no és sinó el començ de la devallada. I qui li piqui que s'ho rasqui.

El diari de Madrid *El País* ha publicat un article donant un gran bombo a En Cambó amb motiu del seu discurs sobre lo dels carrils.

I el ministre de Foment n'està tant cofoi que a tot-arreu no fa sinó alabar-se'n:

—Ho veieu?—diu—Tinc el *país* a favor meu!... quan ho ha pogut dir això un ministre d'Espanya?

I l'home té raó que li sobra.

La gallina eleccionera de Castelltersol ja ha fet l'ou.

Trencat l'ou ha sortit de dintre lo que ja esperavem; un candidad ministerial: el senyor Vehils, protegit del senyor Cambó.

Un ou que ja portava el poll a dintre. Un ou del dia que tenia al menys onze mesos, com els prenyats de burra.

Per a no ésser menys que els carlins, els lliberals—encara hi han lliberals a Barcelona?—preparen també la seva «diada».

Les festes tindran lloc per la Mercè. Fixeu-vos que això ja fa carcunda.

Ah!... i una de les solemnitats que anuncien és una conferència que donarà En Rius i Rius. Vaja, una xerinxola completa.

Només hi faltaria una mala nit i parir moça.

Veig que el senyor Bisbe ha rebut una lletra autògrafa del rei, agraint-li la invitació a les festes de la Mercè.

Diu don Alfons que, per mica que les seves moltes ocupacions li permetin, vindrà amb la senyora; i que si no pot venir enviarà a algú per a que'l representi.

Nosaltres ja li direm a l'orella a Mossèn Reig: El rei vindrà o no vindrà...

Això depèn de les vagues obreres.

A set mil pessetes ascendeixen només les quantitats recaudades per a aixecar un monument an En Galdós.

No'm negaràn que això és vergonyós per a Espanya. Moltes més se'n recullirien per a fer un homenatge a qualsevol torero.

O per a fer obres al Ciri Pasqual.

A l'objecte de complir una condemna de desterro, s'ha vist obligat a anar-se'n a viure a Madrid el nostre entranyable amic i company de Redacció Angel Samblancat.

Encara que el valent escriptor ens afavorirà amb les seves cròniques, com abans, inútil dir que sentim el contratemps que'n s priva de l'encaixada diària que amb ell teniem tots els de aquesta casa.

Per a commemorar el sant d'En Jaumet (a) *Eterno Pretendiente*, els carlinots barcelonins publicaran, el dia de Sant Jaume, el primer número d'una revista il·lustrada que portarà per títol «Vida Tradicionalista».

Ja ho veig: serà una imitació del drama de En Vallmitjana.

Una paròdia de *La mala vida*.

En Maura presenta a les Cambres un projecte de llei sobre espionatge.

Però el tal projecte resulta un complement de la Llei de jurisdiccions, augmentat i agravat amb totes les de la llei.

Segons ell, als periodistes al·liadòfils que fem sátira política no'n deixaràn ni respirar.

Vaja, que el tal document sembla redactat per un germanòfill!...

Uns quants dies fa que podem anar pels carrers amb relativa tranquil·litat.

Sa Magestat el Xofer, amb motiu d'unes reformes en les tarifes dels «taxis», s'ha plegat de braços i va a peu o en tramvia com els demés fills de veí.

Per a mi,... que duril!...

Unes quantes hores va estar-se a Barcelona el ministre de la Governació. I durant aquestes hores va fer el següent:

Dinar al Hotel Colón.

Pujar al Tibidabo.

Lluir en el Concurs Hípic.

Assistir a la corrida de toros.

Presenciar una funció de teatre.

No digueu, que ja se'n degué entornar ben penetrat dels problemes vitals de la nostra Barcelona!...

Decididament, els alemanys són més que *kolossals*: ultra-super-piramidalment piramidals. Vegis sinó fins on arriba la *ciència* alemanya. Diu un anunci que publica *Las Noticias* referent a una pel·lícula que's projecta en un dels nostres teatres:

«Un viatge por Alemania interesantísimo, (la industria alemana, fabricación de cañones, submarinos y paisajes, etc.)»

Els súbdits del kaiser són més grans de lo que's pensaven en Dalmases Gil i En Brabo Portillo: inclòs *fabriquen paisatges!*

Res, que no hi ha un millor.

Deustcher uber alles!... Amen!